

Hoe eenvoudig kan het zijn?

Op deze wijze reageert het Hof van Den Bosch in 2004 op de opmerking van Knoops, dat Louwes onrecht werd aangedaan, doordat de TA-gegevens niet waren opgevraagd, waarmee eenduidig had kunnen worden vastgesteld, dat zijn alibi toch klopte:

(1) Het hof overweegt hieromtrent dat niet is gebleken dat de politie de timing advance gegevens welbewust buiten het opsporingsonderzoek heeft gehouden om de positie van de verdachte daardoor te verzwakken. De verdachte is niet aanstonds na het delict, maar eerst op 19 november 1999 aangehouden. Uit het verhoor van G.H Emaus (Bureau technische ondersteuning van de politie) ter terechtzitting van 8 december 2003 is gebleken dat het team dat belast was met het onderzoek in de onderhavige zaak in november 1999 aan hem, Emaus heeft gevraagd te onderzoeken of het mogelijk is een mobiele telefoonverbinding op te bouwen tussen de A28 bij 't Harde en het basisstation in Deventer en dat pas bij zijn contact met de provider (KPN) is gesproken over de timing advance waarden, maar dat toen die gegevens niet meer beschikbaar bleken te zijn.

(2) Overigens is naar het oordeel van het hof het ontbreken van de timing advance gegevens gecompenseerd door uitvoerig onderzoek door verschillende deskundigen naar de mogelijkheid dat verdachte het bewuste telefoongesprek heeft gevoerd vanaf de A28 nabij 't Harde.

Het eerste deel is weer zo'n halve (on-)waarheid (en een gotspe: 'welbewust'). Al op 28 oktober lezen we in het tactisch journaal:

Belde Jan Reinders (sic) van de afdeling security (alweer sic) KPN. Hij was bezig met zijn rapportage, waaruit moest blijken, dat GSM-paal 14501 op 23 september 1999, aan de Nieuwstraat te Deventer zat. Hij had nog wat vragen, maar uit zijn rapportage zal blijken, dat de beller op 23/9 zich bevond in het centrum van Deventer en dat op de bewuste dag, 14501 aan de Nieuwstraat te Deventer stond. Hiermede is dit belangrijke gegeven door een techneut op papier aangetoond.

Dat was dus de gelegenheid om de timing advance gegevens te controleren, want anders is deze plaatsbepaling – centrum van Deventer - niet uit te voeren. Overigens werd Rijnders al op 26 oktober bevestigd, dus bijna een maand eerder, dan de datum die het Hof aanhaalt. Nog een overigens: zender 14501 bestrijkt het centrum van Deventer helemaal NIET.

Maar het tweede deel zegt dus, ach, we weten het toch wel dat het klopt op basis van wat de deskundigen verklaarden. Wie waren dat en wat brachten zij in dit verband naar voren?

(I) We beginnen met professor Brussaard, van de doden nu eens niet 'niets dan goeds':

Ontvangst over abnormaal grote afstanden op de gsm-frequenties kan alleen optreden door bijzondere buigingsverschijnselen in de atmosfeer op de hoogte van zender en ontvanger, dus van grondniveau tot maximaal enkele tientallen meters hoogte. Dit kan optreden bij zeer stil weer – zoals stille zomernachten of dagen met grondmist of smog waarbij zich in de atmosfeer vlak bij de grond stabiele luchtlagen vormen met temperatuurinversie. Zulke luchtlagen kunnen radiogolven afbuigen of weerkaatsen zodat ontvangst voorbij de horizon kan optreden. Deze weersomstandigheden waren op 23 september 1999 geheel afwezig (rapport KNMI d.d. 8 oktober 2002).

En dan nog:

Op de terechtzitting van 26 januari 2004 heeft prof. Brussaard, gehoord als deskundige, zijn rapport van 5 januari 2004 nader toegelicht en daarbij gepersisteerd. Hij heeft er aan toegevoegd dat de zogenaamde timing advance gegevens niet nodig zijn om uitsluitel te kunnen geven over de door hem beantwoorde vraag.

Om het verhaal op dit punt compleet te krijgen moeten we het rechtbankverslag erbij pakken, Brussaard verklaart:

De raadsman vraagt mij of ik het eens ben met de stelling van professor Jondral dat achteraf niet is vast te stellen of zich op 23 september 1999 ongebruikelijke voortplantingsverschijnselen van radiogolven hebben voorgedaan.

Met die stelling ben ik het niet eens. Uit eigen onderzoek en een veelheid van literatuur is mij bekend dat voor ontvangst over abnormaal grote afstanden op de GSM-frequenties een stabiele luchtopbouw noodzakelijk is. Uit rapporten van het KNMI blijkt dat er op die bewuste dag sprake was van (winterse) buien en wind. Hierdoor mengt de atmosfeer zich en ontstaan er geen stabiele lagen.

Er was één KNMI-rapport beschikbaar ter rechtszitting. Daarin werden de weerssituaties van 23 september, 22 november en 20 december 1999 besproken. De door Brussaard genoemde gegevens betreffen 20 december! Op 23 september tot op het moment van bedoeld telefoongesprek voldeed het weertype nu juist wel aan de voorwaarden van Brussaard (windkracht 2 en droog). Overigens werden later ballongegevens teruggevonden die daadwerkelijk de bedoelde temperatuursinversie aantoonde.

(II) Gaan we naar ing. Steens. Ook die droeg een steentje bij, we lezen het arrest:

Door propagatie is het mogelijk dat radiogolven zeer grote afstanden overbruggen, maar de verstoring door andere stations brengt mee dat er weinig keuze is in het aanklikken van basisstations. Ondanks propagatie zal toch een van de burens van een basisstation worden gekozen. Tussen 't Harde en Deventer stonden ook al in 1999 honderden basisstations.

Die verstoring komt nog, want die zal van de derde deskundige afkomstig zijn. Hier vallen we over de honderden basisstations. Dat valt eenvoudigweg na te tellen op kaarten, waarop deze stations staan ingetekend. En dan vind je er vijf op de kaart van 1999!

In 2012 liet Knoops een rapport opstellen door ing. Pluijmers, dat opvallend genoeg werd gereviewd door ing. Steens himself. In het rapport lezen we:

In [4] wordt gesproken over honderden cellen die tussen de A28 en Deventer zouden staan. Waar dit aantal vandaan komt is niet duidelijk. Reconstructie van het KPN-netwerk laat een tiental opstelpunten zien, met naar schatting totaal zo'n 20-25 cellen. Dezelfde ordegrootte noemt deskundige Steens ook in een getuigenverhoor.

Met [4] wordt het arrest van Den Bosch bedoeld, dat hier niet nauwkeurig wordt geparafraseerd (A28 i.p.v. 't Harde), zodat het verschil een klein beetje is teruggebracht. Maar tevens moeten we hier bedenken, dat deze passage het bureau van Steens is gepasseerd, dus dat we mogen aannemen, dat het arrest van Den Bosch niet steunt op hetgeen Steens heeft bedoeld, maar het Hof meent te moeten begrijpen. Wellicht is de slotopmerking bedoeld als correctie vanwege Steens, maar dat getuigenverhoor is niet gespecificeerd.

(III) Waarna we aanbelden bij de kroongetuige - zo mogen we hem wel betitelen in het GSM-dossier - J.D. Rijnders van KPN. Zijn verklaringen voor het Hof Den Bosch bevatten een drietal manco's.

De meest aansprekende werd veroorzaakt door de onjuiste vraagstelling vanwege het onderzoeksteam, inhoudende de vraag naar de kans dat vanuit 't Harde verbinding kon worden gemaakt met de zendmast 14501 te Deventer. Het door het Hof geciteerde antwoord van Rijnders is correct:

Het bakensignaal van basisstation 14501 werd in september 1999 uitgezonden via radiokanaal 3. Dit kanaal werd toen ook gebruikt door de bakens van basisstations 10515 (Nunspeet) en 14768 (Zwolle). Deze stations liggen veel dichterbij de A28, afslag 't Harde dan station 14501. Deze afstanden zijn 6,6 km (Nunspeet), 17,4 km (Zwolle) en ruim 24 km (Deventer). Het KPN-radioplanningssysteem heeft berekend dat de signaalsterktes van de basisstations Nunspeet en Zwolle, ter hoogte van 't Harde, het uiterst zwakke bakensignaal van basisstation 14501 te Deventer volledig zullen hebben verstoord. Omdat bakensignalen continu worden uitgezonden, is de storing als constante factor aanwezig. Ten gevolge daarvan kon een mobiele telefoon ter hoogte van 't Harde het bakensignaal van basisstation 14501 niet hebben ontvangen en zolang dat niet het geval was kon er geen verbinding via basisstation 14501 worden opgebouwd.

Dat Louwes keer op keer had verklaard niet bij 't Harde te hebben gebeld ontging echter iedereen. Evenals de consequentie van dit verhaal, dat juist de nabijheid van

10515 (Nunspeet) in die omgeving kan hebben geleid tot de afwijkende verbinding met 14501.

Rijnders beging geheel autonoom nog twee fouten. Beide zitten verborgen in de volgende door het Hof overgenomen passage:

Een mobiele telefoon die belt maakt een keuze uit het aanbod van basisstations, afhankelijk van het sterkste signaal en de beste kwaliteit. De mobiele telefoon kiest één basisstation. Indien echter het beste basisstation vol is, wordt door de mobiele telefoon het een na beste station gekozen; dan ziet de mobiele telefoon dat laatste station als beste station (dossier p. 165).

Deze mededeling is gewoon onjuist, het netwerk maakt de keuze na een rapportage van de mogelijkheden door de mobiele telefoon. De mobiele telefoon maakt ook geen keuze uit basisstations, maar uit frequenties, waardoor verkeerde basisstations (met dezelfde frequenties) in de selectie terecht kunnen komen.

Rijnders heeft deze fouten ruiterlijk erkend, zoals weergegeven in proces verbaal van 17 maart 2014¹ – jawel al 7 ½ jaar geleden:

- *hij [Rijnders] onvoldoende kennis heeft van de totstandkoming van de nabuurlijsten en de rol van frequenties daarbinnen en de betekenis die dit heeft voor het zoekgedrag van de mobiele telefoon naar geschikte basisstations*
- *hij [Rijnders] nu geconfronteerd met die verklaringen van mening is dat zijn beschouwingen en die van andere deskundigen over de aannemelijkheid van contact met 14501 moeten worden herzien*

Kortom, hoe eenvoudig kan het zijn om tot een herziening te besluiten; de analyses van het Hof zijn volledig ondermijnd. Louwes heeft gewoon een alibi.

¹ <http://deemzet.nl/documenten/pdf/20140317PV-GSM-ANON.pdf>